

FUNKCIONÁLNÍ ANALÝZA 1

PŘÍKLADY PRO POROZUMĚNÍ LÁTCE – ZS 2023/2024

PŘÍKLADY KE KAPITOLE VII

K ODDÍLU VII.1 – TESTOVACÍ FUNKCE A SLABÉ DERIVACE

Příklad 1. Označme

$$\mathcal{W}((a, b)) = \{f \in L^1_{\text{loc}}((a, b)); f \text{ má slabou derivaci v } L^1_{\text{loc}}((a, b))\}.$$

Pro $f \in \mathcal{W}((a, b))$ nechť f' značí slabou derivaci funkce f . Nechť $p \in [1, \infty]$. Nechť

$$W^{1,p}((a, b)) = \{f \in \mathcal{W}((a, b)); f \in L^p((a, b)) \text{ a } f' \in L^p((a, b))\}.$$

Pro $f \in W^{1,p}$ položme

$$\|f\|_{1,p} = \begin{cases} (\|f\|_p^p + \|f'\|_p^p)^{1/p}, & \text{je-li } p < \infty, \\ \max\{\|f\|_\infty, \|f'\|_\infty\}, & \text{je-li } p = \infty. \end{cases}$$

Ukažte, že $(W^{1,p}((a, b)), \|\cdot\|_{1,p})$ je Banachův prostor a že v případě $p = 2$ je to Hilbertův prostor.

Návod: Ukažte, že $f \mapsto (f, f')$ je izometrie $W^{1,p}((a, b))$ na uzavřený podprostor $(L^p((a, b)) \times L^p((a, b)), \|\cdot\|_p)$.

Příklad 2. Ukažte, že prostor $W^{1,1}((0, 1))$ je izomorfní prostoru $AC([0, 1])$ z Příkladu I.15 (viz Úvod do funkcionální analýzy, příklady ke kapitole I).

Návod: Použijte Větu VII.4(b) z přednášky.

Příklad 3. Ukažte, že funkce třídy C^∞ na $[a, b]$ tvoří hustý podprostor $W^{1,p}((a, b))$ pro každé $p \in [1, \infty)$.

Návod: Nechť $f \in W^{1,p}((a, b))$. S využitím Lemmatu VII.1 z přednášky aproximujte f' pomocí testovací funkce a vezměte vhodnou primitivní funkci k této testovací funkci.

Příklad 4. Ukažte, že $\mathcal{D}((0, 1))$ není hustý podprostor $W^{1,1}((0, 1))$.

Návod: Uvažte funkci konstantě rovnou jedné.

Příklad 5. Ukažte, že funkce $f(t) = \log|t|$ patří do $L^1_{\text{loc}}(\mathbb{R})$, ale nemá slabou derivaci v $L^1_{\text{loc}}(\mathbb{R})$.

Návod: Pokud by funkce $g \in L^1_{\text{loc}}(\mathbb{R})$ byla slabou derivací f na $\mathbb{R}$, pak $g|_{(0, \infty)}$ by byla slabou derivací $f|_{(0, \infty)}$ na $(0, \infty)$.

Příklad 6. (1) Ukažte, že každá $f \in L^1_{\text{loc}}((a, b))$ je slabou derivací nějaké spojitě funkce na (a, b) .

(2) Ukažte, že každá znaménková či komplexní regulární borelovská míra na (a, b) je slabou derivací nějaké zprava spojitě funkce na (a, b) .

(3) Ukažte, že znaménková či komplexní regulární borelovská míra μ na (a, b) je slabou derivací nějaké spojitě funkce na (a, b) , právě když $\mu(\{x\}) = 0$ pro každé $x \in (a, b)$.

Příklad 7. Spočítejte slabou derivaci následujících funkcí na $\mathbb{R}$. V kterých případech je slabou derivací opět funkce a ve kterých nějaká míra na $\mathbb{R}$?

- (1) $f(x) = |x|$, $x \in \mathbb{R}$;
- (2) $\chi_{(0,\infty)}$;
- (3) $\chi_{(0,1)}$;
- (4) Cantorova funkce.

Příklad 8. Najděte takovou spojitou funkci na $[0, 1]$, že žádná míra na $(0, 1)$ není její slabou derivací.

Příklad 9. Pro každé $n \in \mathbb{N}$ najděte funkci $\varphi_n \in \mathcal{D}(\mathbb{R})$ takovou, že $\varphi_n(0) = \varphi_n'(0) = \dots = \varphi_n^{(n-1)}(0) = 0$ a $\varphi_n^{(n)}(0) \neq 0$.

Návod: Zvolte $\varphi_n(x) = x^n \psi(x)$ pro vhodné ψ .

Příklad 10. Pro každý multiindex $\alpha \in \mathbb{N}_0^d$ najděte $\varphi_\alpha \in \mathcal{D}(\mathbb{R}^d)$, pro kterou platí $D^\beta \varphi_\alpha(0) = 0$ pro každé $\beta < \alpha$ a $D^\alpha \varphi_\alpha(0) \neq 0$.

Návod: Zvolte $\varphi_\alpha(x) = x^\alpha \psi(x)$ pro vhodné ψ .

Příklad 11. Nechť $\varphi \in \mathcal{D}(\mathbb{R})$ a $a \in \mathbb{R}$. Ukažte, že funkce

$$\psi(x) = \begin{cases} \frac{\varphi(x) - \varphi(a)}{x - a}, & x \in \mathbb{R} \setminus \{a\}, \\ \varphi'(a), & x = a \end{cases}$$

patří do $\mathcal{D}(\mathbb{R})$.

Návod: Ukažte, že $\psi(x) = \int_0^1 \varphi'(a + t(x - a)) dt$, $x \in \mathbb{R}$, a použijte větu o derivaci podle parametru.

Příklad 12. Nechť $\varphi \in \mathcal{D}(\mathbb{R})$ a $a \in \mathbb{R}$ splňují $\varphi(a) = 0$. Ukažte, že existuje taková $\psi \in \mathcal{D}(\mathbb{R})$, že $\varphi(x) = (x - a)\psi(x)$ pro $x \in \mathbb{R}$.

Návod: Použijte předchozí příklad.

K ODDÍLU VII.2 – DISTRIBUCE A OPERACE S NIMI

Příklad 13. Najděte posloupnost $(\varphi_n) \subset \mathcal{D}(\mathbb{R})$ takovou, že pro každé $k \in \mathbb{N}_0$ je $\varphi_n^{(k)} \rightrightarrows 0$ na $\mathbb{R}$, ale φ_n nekonverguje k nule v $\mathcal{D}(\mathbb{R})$.

Příklad 14. Najděte posloupnost $(\varphi_n) \subset \mathcal{D}((0, 1))$ takovou, že pro každé $k \in \mathbb{N}_0$ je $\varphi_n^{(k)} \rightrightarrows 0$ na $(0, 1)$, ale φ_n nekonverguje k nule v $\mathcal{D}((0, 1))$.

Příklad 15. Pro $\varphi \in \mathcal{D}(\mathbb{R})$ definujme

$$\Lambda_{1/x}(\varphi) = \lim_{\varepsilon \rightarrow 0^+} \left(\int_{-\infty}^{-\varepsilon} \frac{\varphi(x)}{x} dx + \int_{\varepsilon}^{\infty} \frac{\varphi(x)}{x} dx \right)$$

- (1) Ukažte, že $\Lambda_{1/x}$ je distribuce na $\mathbb{R}$.
- (2) Ukažte, že $\Lambda_{1/x}|_{\mathcal{D}((0,\infty))}$ je tvaru Λ_f , kde $f \in L_{loc}^1((0, \infty))$ (tj. $\Lambda_{1/x}|_{\mathcal{D}((0,\infty))}$ je regulární distribuce), ale $\Lambda_{1/x}$ není regulární distribuce (tj., není tvaru Λ_f , kde $f \in L_{loc}^1(\mathbb{R})$).
- (3) Ukažte, že $\Lambda_{1/x}$ je derivací regulární distribuce Λ_g , kde $g(x) = \log|x|$.
- (4) Spočítejte derivaci distribuce $\Lambda_{1/x}$.
- (5) Ukažte, že distribuce $\Lambda_{1/x}$ je řádu 1 (a není řádu 0).

Návod: (5) Pro důkaz, že je řádu nejvýše 1, použijte bod (3). Pro důkaz, že není řádu 0 použijte definici a (například) kompaktní množinu $[0, 1]$.

Příklad 16. Necht' $\Lambda_{1/x}$ je distribuce z předchozího příkladu, δ_0 je Diracova míra nesená v nule a $f(x) = x$, $x \in \mathbb{R}$.

- (1) Ukažte, že $f \cdot \Lambda_{1/x} = \Lambda_1$.
- (2) Ukažte, že $f \cdot \Lambda_{\delta_0} = 0$.
- (3) Ukažte, že na $\mathcal{D}'(\mathbb{R})$ nelze zavést asociativní násobení, aby splňovalo $\Lambda_f \cdot U = f \cdot U$ pro $f \in C^\infty(\mathbb{R})$ a $U \in \mathcal{D}'(\mathbb{R})$.

Příklad 17. Které z následujících vzorců definují distribuci na $\mathbb{R}$?

- (1) $\Lambda(\varphi) = \sum_{n=1}^{\infty} \varphi(n)$.
- (2) $\Lambda(\varphi) = \sum_{n=1}^{\infty} n\varphi(n)$.
- (3) $\Lambda(\varphi) = \sum_{n=1}^{\infty} n! \cdot \varphi(n)$.
- (4) $\Lambda(\varphi) = \sum_{n=1}^{\infty} \varphi(\frac{1}{n})$.
- (5) $\Lambda(\varphi) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} \varphi(\frac{1}{n})$.
- (6) $\Lambda(\varphi) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2} \varphi(\frac{1}{n})$.

Příklad 18. Které z vzorců z předchozího příkladu definují distribuci na $(0, \infty)$?

Příklad 19. Necht' $f = \frac{1}{2} \chi_{\{(t,x) \in \mathbb{R}^2; t > |x|\}}$.

- (1) Ukažte, že $f \in L^1_{\text{loc}}(\mathbb{R}^2)$.
- (2) Ukažte, že $D^{(2,0)}\Lambda_f - D^{(0,2)}\Lambda_f = \Lambda_{\delta_{(0,0)}}$, tj. „ f řeší rovnici $\frac{\partial^2 y}{\partial t^2} - \frac{\partial^2 y}{\partial x^2} = \delta_{(0,0)}$ v distribucích“.

Návod: Použijte definice, Fubiniovu větu a integraci per partes.

Příklad 20. Necht' U je distribuce na (a, b) a $f \in C^\infty((a, b))$. Ukažte, že $(f \cdot U)' = f' \cdot U + f \cdot U'$.

Příklad 21. Najděte funkci f , která je nulová na $(-\infty, 0)$ a třídy C^∞ na $[0, \infty)$, která „řeší rovnici $y'' + y = \delta_0$ v distribucích,“ tj. pro kterou platí $(\Lambda_f)'' + \Lambda_f = \Lambda_{\delta_0}$.

Návod: Nejprve do rovnice dosad'te libovolné $\varphi \in \mathcal{D}((0, \infty))$. S použitím definic, integrace per partes a Lemmatu VII.2 z přednášky ukažte, že f musí na $(0, \infty)$ řešit diferenciální rovnici $y'' + y = 0$. Pro určení, které z jejích řešení dává hledanou funkci f dosad'te do rovnice funkci φ_1 z Příkladu 9.

Příklad 22. Pro $\varphi \in \mathcal{D}(\mathbb{R}^2)$ položme

$$T(\varphi) = \int_{U(0,1)} \frac{\varphi(\mathbf{x}) - \varphi(0)}{\|\mathbf{x}\|^2} d\mathbf{x} + \int_{\mathbb{R}^2 \setminus U(0,1)} \frac{\varphi(\mathbf{x})}{\|\mathbf{x}\|^2} d\mathbf{x}.$$

- (1) Ukažte, že $T \in \mathcal{D}'(\mathbb{R}^2)$.
- (2) Ukažte, že $f \cdot T = \Lambda_1$, kde $f(\mathbf{x}) = \|\mathbf{x}\|^2$.

Návod: (1) Druhý sčítanec je regulární distribuce. V prvním sčítanci rozdíl $\varphi(\mathbf{x}) - \varphi(0)$ vyjádřete jako integrál z derivace pomocí Newton-Leibnizovy formule, použijte Cauchy-Schwarzovu nerovnost a skutečnost, že funkce $\mathbf{x} \mapsto \frac{1}{\|\mathbf{x}\|}$ je integrovatelná na $U(0,1)$ (to lze spočítat pomocí polárních souřadnic) k důkazu, že jde o distribuci prvního řádu.

Příklad 23. Necht' $\varphi \in \mathcal{D}(\mathbb{R}^d)$. Pro $r > 0$ definujme funkci φ_r předpisem $\varphi_r(\mathbf{x}) = \varphi(r\mathbf{x})$, $\mathbf{x} \in \mathbb{R}^d$.

- (1) Ukažte, že $\varphi_r \in \mathcal{D}(\mathbb{R}^d)$.
- (2) Je-li $r > 1$, ukažte, že pro každé $N \in \mathbb{N}_0$ platí $\|\varphi\|_N \leq \|\varphi_r\|_N \leq r^N \|\varphi\|_N$.
- (3) Je-li $r \in (0, 1)$, ukažte, že pro každé $N \in \mathbb{N}_0$ platí $r^N \|\varphi\|_N \leq \|\varphi_r\|_N \leq \|\varphi\|_N$.

Návod: Použijte příslušné definice a větu o derivaci složené funkce.

Příklad 24. Které z následujících vzorců definují distribuci na $\mathbb{R}$?

- (1) $\Lambda(\varphi) = \sum_{n=1}^{\infty} \varphi^{(n)}(n)$.
- (2) $\Lambda(\varphi) = \sum_{n=1}^{\infty} n\varphi^{(n)}(n)$.
- (3) $\Lambda(\varphi) = \sum_{n=1}^{\infty} n! \cdot \varphi^{(n)}(n)$.
- (4) $\Lambda(\varphi) = \sum_{n=1}^{\infty} \varphi^{(n)}\left(\frac{1}{n}\right)$.
- (5) $\Lambda(\varphi) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2} \varphi^{(n)}\left(\frac{1}{n}\right)$.
- (6) $\Lambda(\varphi) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n!} \varphi^{(n)}\left(\frac{1}{n}\right)$.

Návod: (4)–(6) Použijte charakterizaci distribucí podle Tvzení VII.6 (bod (4)) z přednášky a dále Příklady 9 a 23.

Příklad 25. Které z vzorců z předchozího příkladu definují distribuci na $(0, \infty)$? Jsou konečného řádu?

Návod: Použijte příslušné definice a Příklady 9 a 23.

Příklad 26. Spočítejte $D^{(1,0)}\Lambda_f$ a $D^{(0,1)}\Lambda_f$ pro následující funkce na $\mathbb{R}^2$. Určete, zda výsledná distribuce je regulární, případně indukovaná nějakou mírou.

- (1) $f = \chi_{(0,\infty) \times \mathbb{R}}$;
- (2) $f = \chi_{(0,\infty) \times (0,\infty)}$;
- (3) $f = \chi_{(0,1) \times (0,1)}$;
- (4) $f = \chi_{\{(x,y); y > x\}}$;
- (5) $f = \chi_{\{(x,y); y > 2x\}}$.

Příklad 27. Necht' $n \in \mathbb{N}$ a $U \in \mathcal{D}'((a, b))$ splňuje $U^{(n)} = 0$. Ukažte, že existuje polynom P stupně menšího než n , pro který platí $U = \Lambda_P$.

Návod: Použijte matematickou indukci a Tvzení VII.9 z přednášky.

Příklad 28. Najděte všechny distribuce na $\mathbb{R}$ splňující rovnici

- (1) $U' = \Lambda_{\delta_0}$;
- (2) $U'' = \Lambda_{\delta_0}$.

Návod: Najděte jedno (partikulární) řešení a použijte předchozí příklad.

Příklad 29. Necht' $a \in \mathbb{R}$ a $f(x) = x - a$, $x \in \mathbb{R}$. Najděte všechny distribuce na $\mathbb{R}$ splňující rovnici

- (1) $fU = 0$;
- (2) $f^2U = 0$;
- (3) $fU = \Lambda_1$;
- (4) $f^2U'' = 0$.

Návod: (1): Použijte Příklad 12 k důkazu, že $\text{Ker } \Lambda_{\delta_a} \subset \text{Ker } U$.

Příklad 30. Uvažme funkci $f(\mathbf{x}) = \frac{1}{\|\mathbf{x}\|}$ na $\mathbb{R}^3$.

- (1) Ukažte, že $f \in L^1_{\text{loc}}(\mathbb{R}^3)$.
- (2) Pro $j = 1, 2, 3$ položme $g_j(\mathbf{x}) = -\frac{x_j}{\|\mathbf{x}\|^3}$. Ukažte, že $g_j \in L^1_{\text{loc}}(\mathbb{R}^3)$ a že $\Lambda_{g_j} = \frac{\partial}{\partial x_j} \Lambda_f$.
- (3) Pro $j = 1, 2, 3$ položme $h_j(\mathbf{x}) = \frac{3x_j^2 - \|\mathbf{x}\|^2}{\|\mathbf{x}\|^5}$. Ukažte, že $h_j \notin L^1_{\text{loc}}(\mathbb{R}^3)$ a že

$$\frac{\partial^2}{\partial x_1^2} \Lambda_f(\varphi) = \lim_{\varepsilon \rightarrow 0^+} \left(\int_{\mathbb{R}^3 \setminus B(0, \varepsilon)} h_1(\mathbf{x}) \varphi(\mathbf{x}) \, d\mathbf{x} - \frac{1}{\varepsilon^3} \int_{B_{\mathbb{R}^2}(0, \varepsilon)} (\varphi(-\sqrt{\varepsilon^2 - u^2 - v^2}, u, v) + \varphi(\sqrt{\varepsilon^2 - u^2 - v^2}, u, v)) \sqrt{\varepsilon^2 - u^2 - v^2} \, du \, dv \right)$$

- (4) Ukažte, že f „řeší rovnici $\Delta f = -4\pi\delta_{(0,0,0)}$ v distribucích,“ tj., že $\Delta\Lambda_f = -4\pi\Lambda_{\delta_{(0,0,0)}}$, kde $\Delta\Lambda = D^{(2,0,0)}\Lambda + D^{(0,2,0)}\Lambda + D^{(0,0,2)}\Lambda$.

Návod: (1) Na $U(0,1)$ použijte sférické souřadnice. (2) K důkazu lokální integrovatelnosti použijte opět sférické souřadnice. Pak použijte Fubiniovu větu a integraci per partes. (3) K vyvrácení lokální integrovatelnosti použijte opět sférické souřadnice. Dále si uvědomte, že $\frac{\partial^2}{\partial x_1^2}\Lambda_f(\varphi) = \frac{\partial}{\partial x_1}\Lambda_{g_1}(\varphi) = -\Lambda_{g_1}\left(\frac{\partial\varphi}{\partial x_1}\right) = -\lim_{\varepsilon \rightarrow 0^+} \int_{\mathbb{R}^3 \setminus B(0,\varepsilon)} g_1 \cdot \frac{\partial\varphi}{\partial x_1}$ a pak použijte Fubiniovu větu a integraci per partes. (4) Sečtěte vzorec z (3) s jeho analogiemi pro $j = 2, 3$. Uvědomte si, že $h_1 + h_2 + h_3 = 0$ mimo počátek a že součet druhých sčítanců lze vyjádřit jako $\lim_{\varepsilon \rightarrow 0^+} \int_{B(0,\varepsilon)} \frac{\partial}{\partial x_1}(x_1\varphi) + \frac{\partial}{\partial x_2}(x_2\varphi) \frac{\partial}{\partial x_3}(x_3\varphi)$.

Příklad 31. Uvažme funkci na $\mathbb{R}^2$ definovanou vzorcem

$$f(t, x) = \begin{cases} \frac{1}{\sqrt{4\pi t}} \exp\left(-\frac{x^2}{4t}\right) & t > 0, \\ 0 & t \leq 0. \end{cases}$$

- (1) Ukažte, že $f \in L^1_{\text{loc}}(\mathbb{R}^2)$.
 (2) Ukažte, že $\frac{\partial f}{\partial t} - \frac{\partial^2 f}{\partial x^2} = 0$ na polovině určené nerovností $t > 0$.
 (3) Ukažte, že $\int_{\mathbb{R}} f(t, x) dx = 1$ pro každé $t > 0$.
 (4) Ukažte, že $D^{(1,0)}\Lambda_f - D^{(0,2)}\Lambda_f = \Lambda_{\delta_{(0,0)}}$.

Návod: (1) plyne například z (3). (3) Je známo, že $\int_{\mathbb{R}} e^{-x^2} dx = \sqrt{\pi}$. (4) Nechť $\varphi \in \mathcal{D}(\mathbb{R}^2)$. Nejprve ukažte, že $(D^{(1,0)}\Lambda_f - D^{(0,2)}\Lambda_f)(\varphi) = \lim_{\varepsilon \rightarrow 0^+} \int_{\varepsilon}^{\infty} f(\varepsilon, x) \varphi(\varepsilon, x) dx$. K tomu použijte definice, Fubiniovu větu, integraci per partes, rovnost z (2) a Newton-Leibnizovu formuli. Dále dosadte za f , proveďte vhodnou substituci a použijte Lebesgueovu větu k limitnímu přechodu.

K ODDÍLU VII.3 – DALŠÍ VLASTNOSTI DISTRIBUCÍ

Příklad 32. Nechť (Λ_n) je posloupnost distribucí na Ω , z nichž všechny mají řád nejvýše k . Předpokládejme, že $\Lambda_n \rightarrow \Lambda$ v $\mathcal{D}'(\Omega)$. Musí Λ být také řádu nejvýše k ?

Návod: Uvažte distribuci $\Lambda_{1/x}$ na $\mathbb{R}$.

Příklad 33. Určete nosič distribucí z Příkladu 17. Které z nich mají kompaktní nosič?

Příklad 34. Určete nosič distribucí z Příkladu 18. Které z nich mají kompaktní nosič?

Příklad 35. Určete nosič distribucí z Příkladu 24. Které z nich mají kompaktní nosič?

Příklad 36. Určete nosič distribucí z Příkladu 25. Které z nich mají kompaktní nosič?

K ODDÍLU VII.4 – KONVOLUCE DISTRIBUCÍ

Příklad 37. Nechť (Λ_n) je posloupnost distribucí na Ω , z nichž všechny mají řád nejvýše k . Předpokládejme, že $\Lambda_n \rightarrow \Lambda$ v $\mathcal{D}'(\Omega)$. Musí Λ být konečného řádu?

Návod: Použijte bod (d) z Věty VII.15.

Příklad 38. Nechť μ je míra na $\mathbb{R}^d$ (buď nezáporná nebo komplexní). Ukažte, že pro každou $\varphi \in \mathcal{D}(\mathbb{R}^d)$ platí $\Lambda_\mu * \varphi(\mathbf{x}) = \int \varphi(\mathbf{x} - \mathbf{y}) d\mu(\mathbf{y})$ pro $\mathbf{x} \in \mathbb{R}^d$.

Příklad 39. Nechť μ a ν jsou dvě komplexní míry na $\mathbb{R}^d$. Ukažte, že lze definovat konvoluci $\Lambda_\mu * \Lambda_\nu$ a že jejím výsledkem je distribuce $\Lambda_{\mu * \nu}$, kde $\mu * \nu$ je míra na $\mathbb{R}^d$ definovaná vzorcem

$$(\mu * \nu)(A) = (\mu \times \nu)(\{(\mathbf{x}, \mathbf{y}) \in \mathbb{R}^d \times \mathbb{R}^d; \mathbf{x} + \mathbf{y} \in A\}), \quad A \subset \mathbb{R}^d \text{ borelovská.}$$

Návod: Ukažte, že jde o situaci (4) z přednášky pro $m = n = 0$ (připomeňme, že komplexní míry mají automaticky konečnou variaci). Pro výpočet použijte definice, Fubiniovu větu a integraci podle obrazu míry.

Příklad 40. Uvažujme následující distribuce na $\mathbb{R}$:

$$U(\varphi) = \sum_{n=1}^{\infty} D^n \varphi(n), \quad V(\varphi) = \sum_{n=1}^{\infty} D^n \varphi(n-6), \quad W(\varphi) = \sum_{n=1}^{\infty} D^n \varphi(2n), \quad \varphi \in \mathcal{D}(\mathbb{R}).$$

Ukažte, že lze definovat jejich konvoluce

$$U * U, U * V, U * W, V * V, V * W, W * W$$

a spočtěte je.

Návod: Ukažte, že jde o situaci (3) z přednášky.

Příklad 41. (1) Ukažte, že konvoluce $\Lambda_{\chi_{(0,\infty)}} * ((\Lambda_{\delta_0})' * \Lambda_1)$ je dobře definovaná a spočtěte ji.

(2) Ukažte, že konvoluce $(\Lambda_{\chi_{(0,\infty)}} * (\Lambda_{\delta_0})') * \Lambda_1$ je dobře definovaná a spočtěte ji.

(3) Jsou výsledky předchozích dvou bodů stejné? Co to říká o asociativitě konvoluce pro distribuce?

Návod: Ve výpočtech použijte mj. Tvrzení VII.16(g) a Příklad 7.

Příklad 42. Necht' U, V jsou distribuce na $\mathbb{R}^d$ s kompaktním nosičem a $\varphi \in \mathcal{D}(\mathbb{R}^d)$. Ukažte, že $(U * V) * \varphi = U * (V * \varphi)$.

Příklad 43. Necht' U, V, W jsou tři distribuce na $\mathbb{R}^d$, z nichž aspoň dvě mají kompaktní nosič. Ukažte, že $(U * V) * W = U * (V * W)$.

K ODDÍLU VII.5 – TEMPEROVANÉ DISTRIBUCE

Příklad 44. Necht' $f \in L^1_{\text{loc}}(\mathbb{R})$ je nezáporná funkce, pro kterou je distribuce Λ_f temperovaná. Ukažte, že existují $C > 0$ a $N \in \mathbb{N}_0$ taková, že platí

$$\forall R \geq 1: \int_{-R}^R f \leq C(1+R)^N.$$

Návod: Zvolme nezápornou $\psi \in \mathcal{D}((-2,2))$, která je konstantně rovna 1 na $[-1,1]$. Použijte Tvrzení VII.18(b) a příslušnou nerovnost aplikujte na funkci $\psi_R(x) = \psi(\frac{x}{R})$.

Příklad 45. Necht' μ je nezáporná míra na $\mathbb{R}$, pro kterou je distribuce Λ_μ temperovaná. Ukažte, že existují $C > 0$ a $N \in \mathbb{N}_0$ taková, že platí

$$\forall R \geq 1: \mu([-R, R]) \leq C(1+R)^N.$$

Návod: Postupujte stejně jako v předchozím příkladu.

Příklad 46. Které z následujících distribucí jsou temperované?

- (1) Λ_f , kde $f(x) = e^x$, $x \in \mathbb{R}$;
- (2) Λ_g , kde $g(x) = e^x \cos(e^x)$, $x \in \mathbb{R}$;
- (3) $U(\varphi) = \sum_{n=1}^{\infty} n^2 \varphi(n)$;
- (4) $U(\varphi) = \sum_{n=1}^{\infty} e^n \varphi(n)$;

Návod: (1) Použijte Příklad 44. (2) Uvědomte si, že g má omezenou primitivní funkci. (4) Použijte Příklad 45.

Příklad 47. Necht' $U \in \mathcal{D}'(\mathbb{R}^d)$ je temperovaná. Ukažte, že U je konečného řádu.

Návod: Použijte Tvrzení VII.18(b).

K ODDÍLU VII.5 – FOURIEROVA TRANSFORMACE

Příklad 48. Necht μ je (znaménková či komplexní) míra na $\mathbb{R}^d$. Ukažte, že $\widehat{\Lambda}_\mu = \Lambda_f$ pro nějakou omezenou spojitou funkci f na $\mathbb{R}^d$ a určete příslušnou f .

Návod: Použijte definici a Fubiniovu větu. Pro důkaz spojitosti f použijte větu o spojitosti vzhledem k parametru.

Příklad 49. Spočtěte $\widehat{\Lambda}_{\delta_0}$ a obecněji $\widehat{\Lambda}_{\delta_a}$ pro $a \in \mathbb{R}$.

Návod: Použijte předchozí příklad.

Příklad 50. Spočtěte $\widehat{\Lambda}_{\cos}$ a $\widehat{\Lambda}_{\sin}$.

Návod: Vyjádřete $\cos$ a $\sin$ pomocí exponenciály, použijte výsledek předchozího příkladu a Větu VII.25(a).